

Memo

memonummer   rev 003
datum   16 november 2022
aan   Maastricht Aachen Airport B.V.
van   Antea Group
kopie
project   PIP MAA proefdraaien
projectnr.   0464473.100
betreft   Toetsing soortenbescherming Wnb

Aanleiding

Maastricht Aachen Airport beschikt over een proefdraaiplaats voor het proefdraaien van vliegtuigmotoren aan de westzijde van het luchthaventerrein, zuidelijk van de terminal. Daarnaast wordt voor het proefdraaien van vliegtuigmotoren gebruikgemaakt van een uitwijklocatie op het noordelijk deel van het luchthaventerrein (het C-platform). Beide proefdraailocaties (zie figuur 1) worden gebruikt door onderhoudsbedrijven die op of nabij de luchthaven zijn gevestigd, op dit moment door SAMCO Aircraft Maintenance. Onder invloed van de ontwikkelingen in de luchtvaart is een verschuiving zichtbaar waardoor steeds minder vliegtuigen met turboprops en steeds meer vliegtuigen met straalmotoren in onderhoud worden gegeven. Gelet op het belang van vliegtuigonderhoud op het luchthaventerrein als onderdeel van de Maastricht Maintenance Boulevard is het wenselijk om op het luchthaventerrein proefdraaien met straalmotoren mogelijk te maken.

Gedeputeerde Staten hebben besloten om ten behoeve van de proefdraaiplaats een provinciaal inpassingsplan (PIP) op te stellen, teneinde het proefdraaien met straalmotoren (expliciet) mogelijk te maken. Om de ontwikkeling mogelijk te maken, dienen zowel de proefdraaiplaatsen zelf als de actuele geluidzone rond Maastricht Aachen Airport te worden vastgelegd in een inpassingsplan. Daarnaast dient de omgevingsvergunning voor de activiteit milieu te worden geactualiseerd, om het proefdraaien met straalmotoren ook in het milieuspoor te reguleren.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden binnen de invloedssfeer van het voornemen en de mogelijk consequenties hiervan. In deze memo wordt hier inzicht in gegeven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

datum	beschrijving	vrijgave
16 november 2022	Memo bij PIP Maastricht Aachen Airport (proefdraaien)	Paul Kennes

Figuur 1: Ligging proefdraaiplaatsen MAA (links huidige proefdraailocatie, rechts uitwijk proefdraailocatie).

Relevante natuuraspecten

Gezien de ligging en de aard van het voornemen zijn niet alle wettelijk of beleidsmatige beschermde natuuraspecten relevant voor voorliggende memo. Zo is er separaat een toetsing uitgevoerd ten behoeve van de bescherming van Natura 2000-gebieden (verankerd in de Wet natuurbescherming; Wnb). Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN; binnen provincie Limburg de Goudgroene zone) geldt in Limburg dat er geen externe werking van toepassing is. Dat wil zeggen dat er bij voornemens buiten de NNN-grenzen geen toetsing aan de NNN hoeft plaats te vinden¹. In voorliggend geval is er geen NNN aanwezig binnen de plangrenzen van het voornemen. Een toetsing aan het beleid van het NNN is daarom niet aan de orde. Ook is een toetsing aan de beschermde Wnb-houtopstanden niet nodig. Er vindt namelijk geen ruimtebeslag plaats op houtopstanden waardoor een verdere toetsing aan dit aspect niet aan de orde is. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, NNN en/of Wnb-beschermde houtopstanden zijn gezien het bovenstaande uitgesloten. Deze aspecten komen derhalve niet meer aan bod in voorliggende memo.

Daarom wordt in voorliggende memo alleen ingegaan op de soorten beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt dat er inzicht verkregen dient te worden in de potentiële effecten van het voornemen op deze soorten. Dit vindt in voorliggende memo plaats.

Beoordelingskader

Wettelijk kader

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb.

Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij de eerste categorie (VR-soorten) wordt ook aandacht besteed aan soorten met jaarrond beschermde nesten.

¹ Provincie Limburg, 2018. Omgevingsverordening Limburg 2014. Geconsolideerde versie POL2014 december 2017

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

In de provincie Limburg is afgeweken van de landelijke 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van LNV, 2009. In Limburg worden de categorieën 1-4 gehanteerd (Provincie Limburg, 2017). Hierbij zijn de nesten van soorten vermeld op categorie 1-3 jaarrond beschermd. Categorie 4-nesten betreffen nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt, moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan. Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de provincies niet altijd het bevoegd gezag. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

Storingsfactoren

Het voornemen betreft het wijzigen in gebruik van de bestaande proefdraaiplaats (naar tevens het proefdraaien van vliegtuigen met straalmotoren) en het juridisch-planologisch reguleren van de tweede proefdraaiplaats. Het voornemen betreft geen directe ingrepen in het landschap waardoor ruimtebeslag en versnippering van leefgebieden niet aan de orde is. Enkel is er sprake van indirecte effecten, waarbij een toename in geluid maatgevend is. Doordat op twee locaties binnen de inrichtingsgrenzen proefdraaien met straalmotoren wordt toegestaan, zal de geluidscintour richting de omgeving uitbreiden. Ook vindt een intensivering van de lokale bedrijvigheid plaats (kan in bepaalde situaties leiden tot 'optische verstoring').

Methodiek

Voorliggende memo is opgesteld aan de hand van een bureaustudie. Informatie over de aard en het gebruik van MAA is verkregen via het vigerende bestemmingsplan (Croonen adviseurs, 2006), het op te stellen provinciaal inpassingsplan (Antea Group 2022), het akoestische onderzoek (Peutz, 2022) en ruimtelijkeplannen.nl. Ook is de Voortoets geraadpleegd (Antea Group, 2022). De inschatting van de aanwezige biotopen voor beschermde Wnb-soorten is onder meer aan de hand van de voorgenoemde rapporten uitgevoerd en op basis van de meest recente luchtfoto's. Tevens zijn gegevens uit NDFG geraadpleegd.

Huidige waarden

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen beschermde soorten² in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 1: Waarnemingen van beschermde soorten binnen een straal van 1 km rondom het plangebied (NDFF, 2017-2022).

Soortgroep	Soort	Beschermingsregime				
		JRB – cat. 1 t/m 3	JRB – cat. 4	HR	A/B	A/B - vrijgesteld
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Boerenzwaluw	X				
	Boomvalk	X				
	Buizerd		X			
	Gierzwaluw	X				
	Grote gele kwikstaart	X				
	Havik	X				
	Huismus	X				
	Huiszwaluw	X				
	Kerkuil	X				
	Kramsvogel		X			
	Oeverzwaluw		X			
	Ooievaar	X				
	Paapje		X			
	Raaf	X				
	Rode wouw	X				
	Roek	X				
	Sperwer		X			
	Steenuil	X				
	Torenvalk	X				
Wespendief	X					
Zoogdieren	Bosmuis					X
	Bunzing					X
	Das				X	
	Eekhoorn				X	
	Egel					X
	Gewone pad					X
	Gewone dwergvleermuis			X		
	Haas					X
	Huisspitsmuis					X
	Ree					X
	Rosse woelmuis					X
	Steenmarter				X	
	Veldmuis					X
	Vos					X
	Wild zwijn				X	
Wolf			X			
Amfibieën	Alpenwatersalamander				X	
	Bastaardkikker					X
	Bruine kikker					X
	Kleine watersalamander					X
	Rugstreeppad			X		
	Vuursalamander				X	
Reptielen	Hazelworm				X	
	Levendbarende hagedis				X	
Insecten	Geen waarnemingen geregistreerd in NDFF					
Vissen	Geen waarnemingen geregistreerd in NDFF					
Planten	Grote leeuwenklauw				X	
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen geregistreerd in NDFF					

² Soorten welke beschermd zijn onder de Wnb (onderdeel soortbescherming), bij vogels zijn alleen de soorten met een jaarrond beschermd nest genoemd

De proefdraailocaties zijn volledig verhard en de directe omgeving bestaat uit grazige vegetatie. Bij de meest westelijke proefdraailocatie is een grondlichaam aanwezig. Tevens is een aantal gebouwen aanwezig en staan enkele bomen en (coniferen)hagen op verdere afstand van de proefdraailocaties. Overige biotopen zijn niet aanwezig. Het vliegveldterrein wordt omzoomd door verharding, wegen en bedrijven (noordzijde). De verwachting is dat door de huidige aanwezige verstoring in combinatie met de intensief beheerde en weinig natuurlijke en beschutte biotopen, er binnen het vliegveldterrein geen essentieel leefgebied aanwezig is van in de Wet natuurbescherming zwaar beschermde soorten.

Daarnaast is veiligheid een wezenlijk belangrijk aspect binnen het vliegveldterrein, waardoor de terreinen (inclusief aanwezige vegetatie) bewust kort en overzichtelijk gehouden worden. In het kader van veiligheid worden ook bird-control maatregelen uitgevoerd. Teneinde vogelaanvaringen zoveel mogelijk te voorkomen, zijn op het luchthaventerrein 16 installaties aanwezig voor bird-control. De bird-controlinstallaties bestaan uit acetyleen gaskanonnen, die tot ontsteking gebracht kunnen worden en daarmee een knal veroorzaken. Het gebruik van de installaties kan uiteraard van dag tot dag sterk verschillen, zowel qua aantal schoten als voor wat betreft welke van de 16 installaties gebruikt worden. Conform opgave van de Havendienst is sprake van in totaal maximaal 40 schoten per dag (Uit: Akoestisch onderzoek). Mogelijk dat op enige afstand van deze bird-controlinstallaties vogels tot broeden komen in de aanwezige dichte vegetatie die het terrein op enkele locaties begrenst. Overige beschermde soorten (artikel 3.5 en 3.10) worden niet verwacht.

In de huidige situatie komen vogels met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied voor. Het betreft diverse soorten, welke zijn onder te verdelen in soorten die individueel broeden binnen een territorium (zoals de buizerd) en koloniebroeders (zoals de roek). Het gegeven dat dergelijke soorten, ondanks de huidige activiteiten op het vliegveld en op andere locaties zoals het bedrijventerrein of A2, voorkomen in de omgeving van het plangebied toont aan dat er geen sprake is van wezenlijke verstoring van de soorten. Immers, als deze soorten wezenlijke hinder zouden ondervinden van de activiteiten zouden deze wegtrekken van het projectgebied.

Effectbeoordeling

Het wijzigen in gebruik van de proefdraaiplaatsen kan leiden tot een toename in geluid en zorgt voor een intensivering van menselijke activiteiten/bedrijvigheid. Deze intensivering van landschapsvreemde objecten (die 'optische verstoring' kunnen veroorzaken) zal niet zorgen voor enige onderscheidende verstoring ten opzichte van de huidige situatie. Dit komt met name omdat binnen hetzelfde terrein al sprake is van menselijke activiteiten. Optische verstoring ontstaat in zijn algemeenheid enkel indien er een wezenlijk verschil is tussen de bestaande situatie en nieuwe situatie. De dieren reageren dan bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. In de huidige situatie is ter plaatse van de proefdraaiplaatsen al sprake van (optische) verstoring. Er is geen sprake van additionele verstoring, waardoor er geen sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Ook worden geen wezenlijke effecten verwacht door de toename in geluid. In de omgeving (en op de proefdraailocaties) is namelijk reeds sprake een verstoorde omgeving met een hoge geluidsbelasting. Platformmaterieel (tankauto's, vliegtuigtrekkers, laders, trekkers en dergelijke), het verkeer op het luchthaventerrein (personenauto's en vrachtverkeer), de vliegbewegingen plus de huidige proefdraailocaties veroorzaken in de huidige situatie al een geluidsverstoorde omgeving op het vliegveld. Daarnaast is sprake van verhoogde geluidswaarden door de Rijksweg A2 die aan de westzijde van de luchthaven is gelegen en veroorzaken omliggende bedrijven – zoals het bedrijventerrein AviationValley – industrielaai. Kortom kan gesteld worden dat rondom MAA, vanwege onder andere de aanwezigheid van vliegbewegingen, de rijksweg A2 en bedrijventerrein AviationValley sprake is van een dynamische omgeving met hoge geluidbelastingen. Gesteld wordt dat het vrijkomende geluid als gevolg van het voornemen wegvalt tegen het bestaande geluid en dat het type geluid reeds aanwezig is in het gebied (er wordt immers al proefgedraaid en vliegbewegingen van vliegtuigen met straalmotoren vinden al plaats). Eventueel aanwezige vogelsoorten (waaronder de roek) kunnen reeds aangepast zijn en gedijen ter plaatse van de verhoogde geluidsniveaus (gewinning). Er is geen sprake van een volledig nieuwe activiteit in een voorheen stille, rustige omgeving. Om deze reden is ook geen sprake van (nieuwe) verstoring op de soorten die, ondanks de reeds bestaande activiteiten, aanwezig zijn in de directe omgeving van het projectgebied. Geconcludeerd wordt dat aan de hand van het wijzigen in gebruik van de proefdraaiplaatsen er geen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (artikel 3.1, 3.5 en/of 3.10) overtreden

worden. Aangezien geen sprake is van een overtreding, is ook geen noodzaak tot vervolgstappen en is geen ontheffing soortbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd om de activiteiten, welke in het verlengde liggen van het huidige gebruik, mogelijk te maken.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat rondom MAA, vanwege onder andere de aanwezigheid van vliegbewegingen, de rijksweg A2 en bedrijventerrein AviationValley sprake is van een dynamische omgeving met hoge geluidbelastingen en naar verwachting lage natuurwaarden. Gezien dit gegeven ontstaat er geen wezenlijk verschil in verstoring op beschermde soorten als gevolg van een wijziging in het gebruik van de proefdraaiplaatsen. Overtredingen in het kader van de Wet natuurbescherming (artikel 3.1, 3.5 en/of 3.10) zijn daarom uitgesloten. Vervolgstappen (aanvragen Wnb-ontheffing) zijn niet aan de orde. Het plan is in het kader van de Wnb soortbescherming uitvoerbaar.